

God arbetsmiljö lönsam investering

Arbetsplats:	Björketorps Gård, Johannishus
Kontaktperson:	Per Brunberg, tel: 0457-313 82
Arbetslivsfondens handläggare:	Kenth Svensson
Skribent:	Eva Mattsson/Stina Olsson
Sammanfattning:	Närmare fem miljoner kronor satsar Per Brunberg på Björketorps gård i Johannishus bl a för att få bort tunga moment och förebygga arbetsskador. Han gör det också för att öka djurbesättningen och därigenom mjölkproduktionen.

Bakgrund

Björketorps Gård byggdes mellan 1875-1880 och har varit i familjen Brunbergs ägo sedan 1909. Huvudinriktningen har varit mjölkproduktion. 1985 tog Per över driften från sin far.

- Man måste först bestämma sig för vad man är bäst på. Jag har intresse och utbildning för detta. Det här kan jag, därför har jag valt att arbeta vidare med att satsa på ökad mjölkproduktion.

Det är ett hårt jobb med lite fritid. Senast klockan tre varje morgon lyser det i Per Brunbergs kök, då äter han sin första frukost. En kvart senare ger han ett åttiotal mjölkproducerande kossor sitt morgonmål.

- Jag måste börja tidigt för att få ut det optimala, kommenterar Per. Först är det de vanliga sysslorna på gården sedan allt annat som hör ihop med expansionen.

Det här livet är ett sätt att leva.

Gården har en djurbesättning på 150 djur varav ett 80-tal kor. Den odlade arealen uppgår till ca 160 ha och skogsbruket omfattar 475 ha.

På Björketorps Gård är det fem anställda, varav en är kvinna. Under 1992-93 har sjukfrånvaron varit låg, säger Per.
- Lantanställda sjukskriver sig inte i första taget trots att påfrestningarna är stora, konstaterar Per. Knän utsätts inte bara vid djurskötsel, utan även vid traktorkörning. De ständiga huksittningarna vid mjölkning är ett ännu större problem eftersom det sker 4-5 timmar/dag året runt. Mjölkmaskinerna som väger 8 kg/styck bärs ofta ut parvis för att spara tid. Dessutom måste de bäras högt för att de långa slangarna inte ska släpa i golvet.

Det frestar på kroppen och de anställda har klagat över smärtor. Långvariga sjukskrivningar har också förekommit.

Mål

Målen var att få bort tunga arbetsmoment för personalen och att öka djurbesättningen och därigenom mjölkproduktionen. Genom de planerade förändringarna hoppas man kunna ändra förutsättningarna totalt för både djur och anställda inom Björketorp Gårds mjölkproduktion. Att förändra arbetsuppgifterna som är oerhört tunga och slitsamma, till att bli stimulerande och skonsamma för kropp och själ, var ett annat mål.

Genomförande

Efter flera års planerande, räknande och ritande i tre etapper, och efter många studiebesök både inom- och utomlands, investerar företaget omkring fem miljoner kronor i en nybyggnation. Från Arbetslivsfonden fick man ett bidrag på 201 000 kronor.

Den nya byggnaden på 1500 kvm skall rymma 130 lösgående kor. Intill lösdriften ligger mjölkkningsrummet med fiskbenstall för 16 kor i taget. (Fiskbenstallet påminner om snedställda parkeringsplatser för bilar och mjölkgruppen liknar smörjgruppen på en verkstad. Red anm.) Allt är ljusst, hygieniskt och fint.

Golvet i mjölkgruppen är höj- och sänkbart så att arbetshöjden kan anpassas individuellt. All utrustning är ultramodern; lätta mjölkkningsorgan med automatiska avtagare, sick-sackformade bogrörsfronter för att undvika sparkar från kor, installeras.

Resultat

HÄLSA för människor och djur har blivit ett honnörsord för Per.

- Jag är helt övertygad om att skapar man en god arbetsmiljö för både människor och djur, med allt vad det innebär fysiskt och psykiskt, leder det också till större lönsamhet, säger Per.

Något mätbart resultat i form av gjorda besparingar p g a minskad frånvaro kan i dagsläget inte tas fram på Björketorps Gård. Anledningen till att det inte går är,

enligt Per Brunberg, att anläggningen har varit i bruk för kort tid för att man ska kunna se resultat i form av t ex minskad sjukfrånvaro.

Att förändringarna i arbetsmiljön har varit positiva kan man utläsa av att personalen mår bättre. Som ett exempel tar Per Brunberg upp problem han själv har haft med värk i sina axlar. Även om värken inte är helt borta så har den förbättrats väsentligt, säger han. Det ser han som ett resultat av de arbetsmiljöförbättringar som har gjorts.

Värdering

- Jag tror att det är viktigt att inte göra några avkall på att bygga så modernt som möjligt, säger Per Brunberg. Man ska ha en bra, genomtänkt lösning och sedan pressa inköspriserna. Man bedrar sig själv i längden om man är snål i planeringsstadiet.

Några problem med samarbete från personalen under projektets gång har det absolut inte varit, säger Per. Även om personalen i början hade svårt att tro att arbetet skulle bli så mycket enklare som det sades, så var de aldrig negativt inställda till förändringarna. När de nu har facit i hand så säger de att det har blivit mycket bättre och enklare än de trodde.

Nästa steg i planeringen är bl a att i ännu högre grad följa upp aveln på rätt djur, friska djur som ger bra mjölkproduktion.